Elektronicznie podpisany przez:
Paweł Gałko
dnia 23 stycznia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-124/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 23 stycznia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Gminę Jasionówka

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r., poz. 7), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Paweł Gałko - przewodniczący
Agnieszka Gerasimiuk - członek
Marlena Stachurska-Janczyło - członek

opiniuje pozytywnie

- możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Gminy Jasionówka;
- prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Jasionówka, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Gminy Jasionówka z dnia 30 grudnia 2024 r.: Nr VII/50/24 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasionówka na lata 2025 – 2036 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2025 – 2036 oraz Nr VII/51/24 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Jasionówka na rok 2025.

Rada Gminy Jasionówka uchwałą Nr VII/51/24 z dnia 30 grudnia 2024 r. uchwaliła budżet na 2025 rok, w którym zaplanowano:

- dochody ogółem w kwocie 33.333.272 zł
- *w tym dochody bieżące w kwocie* *17.171.518 zł,*
- wydatki ogółem w kwocie 34.879.377 zł
- *w tym wydatki bieżące w kwocie* *14.643.414 zł.*

Zgodnie z postanowieniem § 4 treści uchwały budżetowej, planowany deficyt wyniesie 1.546.105 zł i zostanie sfinansowany w całości wolnymi środkami.

Wskazane źródło pokrycia planowanego deficytu jest zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z2024 r. poz. 1530, ze zm.).

Łączna planowana w budżecie na 2025 rok kwota przychodów wynosi 2.000.000 zł (wolne środki). Łączna kwota rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych (spłata rat kredytów) została zaplanowana na poziomie 453.895 zł.

Wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się tzw. nadwyżką operacyjną w wysokości 2.528.104 zł, co jest zgodne z dyspozycją zawartą w art. 242 ustawyz dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Stosownie do uchwały Nr VII/50/24 Rady Gminy Jasionówka z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jasionówka na lata 2025 –

2036 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2025- 2036, Gmina zamierza spłacać planowany do zaciągnięcia oraz zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2036 roku.

W latach 2026 – 2027 Gmina prognozuje również budżety deficytowe. W roku 2026 założono deficyt w kwocie 2.209.660 zł, który ma być sfinansowany wolnymi środkami w wysokości 609.660 zł oraz emisją obligacji w wysokości 1.600.000 zł. W roku 2027 założono deficyt w kwocie 1.633.072 zł, który ma być sfinansowany wolnymi środkami w wysokości 1.367.828 zł oraz emisją obligacji w wysokości 265.244 zł.

W latach 2026 – 2027 prognozuje się przychody z tytułu emisji obligacji odpowiednio w kwotach 1.600.000 zł oraz 800.000 zł, które będą przeznaczone na założony deficyt oraz rozchody danego roku.

W okresie 2025 – 2027 założono zaangażowanie przychodów z tytułu wolnych środków w łącznej wysokości 4.472.244 zł.

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2023 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2023 r., z uwzględnieniem danych sprawozdawczych za miesiąc grudzień 2024 roku wskazuje, iż przychody wewnętrzne tytułem wolnych środków w łącznej wysokości 4.472.244 zł będą możliwe do zaangażowania w budżetach w latach 2025 – 2027.

Podkreślić należy jednak, iż powyższy stan wystąpi wyłącznie w przypadku gdy faktyczne wykonanie budżetu roku 2024 zamknie się nadwyżką budżetu w wysokości nie niższej niż 728.716,35 zł (zakładając wykonanie rozchodów w kwocie 333.888 zł, a także uwzględniając wypracowane wolne środki według stanu na dzień 31.12.2023 r., tj. w wysokości 4.077.415,65 zł).

Począwszy od 2028 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zwiększania długu publicznego j.s.t.). Według założeń przedłożonej uchwały WPF jednostka ma osiągać poczynając od 2028 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego długu.

Najwyższa kwota długu ma wystąpić na koniec 2027 r. w wysokości 6.487.768 zł (stosunek zadłużenia do szacowanych dochodów ogółem będzie wynosił wtedy 47,70%), w kolejnych latach jej wielkość ma sukcesywnie maleć.

W prognozie finansowej we wszystkich latach zaplanowano również wydatki na obsługę długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia. Łączna kwota wydatków związanych z obsługą zadłużenia w okresie na jaki sporządzono wieloletnią prognozę finansową wynosi 2.580.000 zł.

Ponadto w kolejnych latach zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Z przedstawionych w prognozie wieloletniej wartości wynika, iż w roku 2025, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, formalnie nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W planowanym budżecie roku 2025 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 5,47% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2024 r. stanowiącym 17,20% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosinatomiast 17,19%).

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na poziomie od 1,08% (rok 2033) do 8,60% (rok 2029).

Przyjęty w prognozie plan zachowania powyższej relacji oparty jest przede wszystkim na założeniu realizacji nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami a wydatkami bieżącymi. W budżecie roku 2025 wynik z działalności bieżącej Gminy wynosi 2.528.104 zł. W latach następnych, tj. 2026 – 2036 prognozowane nadwyżki operacyjne kształtują się na następującym poziomie: lata 2026 – 2034 kwota 800.000 zł rocznie; lata 2035 – 2036 kwota 850.000 zł rocznie.

Dodatnie saldo operacyjne wynikające z danych historycznych wynosiło odpowiednio:

- *wykonanie 2018* *1.569.185,14 zł;*
- *wykonanie 2019* *1.163.044,41 zł;*
- *wykonanie 2020* *304.335,93 zł;*
- *wykonanie 2021* *613.413,42 zł;*
- *wykonanie 2022* *3.653.908,84 zł;*
- *wykonanie 2023* *2.035.225,25 zł;*
- *przewidywane wykonanie 2024* *1.796.248 zł*

(wykonanie za III kw. 2024 r. wyniosło 1.203.943,95 zł).

W roku 2025 Gmina planuje uzyskać wpływy ze sprzedaży majątku w wysokości 22.239 zł. W pozostałym okresie na jaki sporządzono uchwałę WPF nie prognozuje się dochodów z powyższego tytułu.

Analizując powyższe Skład Orzekający stwierdza, iż prognozy podstawowych wielkości, w tym dochodów bieżących, wydatków bieżących, budżetów ujętych w okresie objętym WPF są ustalone na poziomie ostrożnościowym, a prognozowane dodatnie salda operacyjne nie odbiegają znacząco od wielkości wykonanych w latach poprzednich.

Niemniej jednak, zważywszy na wysoki prognozowany stan zobowiązań dłużnych zaciąganych w związku z realizowanymi zadaniami inwestycyjnymi oraz spłatą wcześniej zaciągniętych zobowiązań (na koniec 2027 roku sięgający 6.487.768 zł), jak również istotne ryzyko wynikające z odległego okresu prognozowania przyjętego do 2036 roku, Skład Orzekający zaznacza, że w celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania, niezbędne jest ciągłe, wnikliwe monitorowanie przez Gminę założeń określonych w wieloletniej prognozie finansowej pod kątem faktycznej ich realizacji. Podkreślenia wymaga, iż realizacja zaplanowanych kwot nadwyżek operacyjnych będzie uzależniona od zachowania przez organy gminy Jasionówka konsekwentnej i rygorystycznej dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych dwunastu lat budżetowych. Niewypracowanie dodatnich sald bieżących w wysokościach przyjętych do Prognozy może prowadzić do ograniczenia planowanych na poszczególne lata wydatków majątkowych (inwestycyjnych), wydłużenia okresu spłaty planowanego do zaciągnięcia oraz zaciągniętego w latach wcześniejszych długu, a nawet wpłynąć negatywnie na relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych prowadząc do jej niespełnienia.

Skład Orzekający wydając pozytywną opinię o planowanej kwocie długu i o możliwości sfinansowania przedstawionego deficytu, podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym uchwałą WPF, celem urzeczywistnienia zakładanych w Prognozie wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych, indywidualnych wskaźników spłaty długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko